

СТАНОВИЩЕ

на проф. д-р Димо Кръстев Пенков, СУ “Св. Климент Охридски”,
Богословски факултет

за представените от гл. ас. д-р свещ. Сава (Щони) Кокудев
научни трудове във връзка с участие в обявен конкурс за „доцент“ по професионално
направление 2.4. Религия и теология (Сравнително богословие),
ДВ, бр. 52/27.06.2025 г.

Становището е изготвено въз основа на:

Заповед на Ректора на Университета № РД 38-526/04.08.2025 г.

Протокол № 1 на Научното жури от 11.09.2025 г.

1. Кратки биографични данни за кандидата.

Щони Райчев Кокудев ((свещ. Сава) е роден на 04.04.1981 г. в гр. София. През 1999 г. завършва Софийската математическа гимназия „Паисий Хилендарски“ с профил „Математика с английски език и информатика“. През 2005 г. придобива бакалавърска степен в специалност „Културология“ на Философския факултет при СУ „Св. Климент Охридски“, а през 2007 г. успешно се дипломира със степен „магистър“ в специалност „Средновековна философия и култура“ в същия факултет. През 2010 г. придобива магистърска степен по теология в МП „Съвременни аспекти на богословието“ на Богословския факултет към СУ. В периода 2009 – 2012 г. е докторант във Философския факултет, където защитава дисертационен труд на тема „Евхаристия и католичност на Църквата. Рим и Константинопол – дебатът от XIII век“ под научното ръководство на проф. д.ф.н. Калин Янакиев. В периода 2014 – 2015 г. д-р свещ. Сава Кокудев е привлечен като хоноруван преподавател по дисциплината „Инослани изповедания“ в Богословския факултет. През 2015 г. е назначен за главен асистент по „Сравнително богословие“ при катедрата „Историческо и систематическо богословие“, където преподава различни богословски дисциплини през годините. От 2014 – 2020 г. гл. ас. д-р свещ. Сава Кокудев е ефимерий и председател на църковното настоятелство на академичния параклис „Св. Климент Охридски“ на Богословския факултет. От 2020 г. той е енорийски свещеник в различни храмове в столицата и гр. Бухово. В настоящия момент е енорийски свещеник при храм „Св. Николай Мирликийски“ в гр. София.

2. Обща характеристика на научната продукция, включена в конкурса

В настоящия конкурс за „доцент“, обявен в ДВ, бр. 52/27.06.2025 г., гл. ас. д-р. Сава Кокудев участва с хабилитационен труд, един монографичен труд, базиран на защитена дисертация, 12 статии, от които една в реферирано и индексирано издание, както и три студии, две от които в реферирани и индексирани издания. Те са от различен характер и демонстрират добрата богословска подготовка и разпознаваем стил на гл. ас. д-р. Сава Кокудев. От оформянето на представените трудове проличава също и безспорната философска и богословска култура на кандидата, изразяваща се в точен изказ и специфична хармоничност на текстовете.

Към дейността на гл. ас. д-р. Сава Кокудев трябва да отбележа и неговите участия в национални и международни конференции, както и в няколко научно-изследователски проекта, пряко свързани с преподаваните от него дисциплини в Богословския факултет.

Хабилитационното съчинение, с което гл. ас. д-р. Сава Кокудев участва, е **„Тайнство и есхатон. Светотайнственият дебат от Фераро-Флорентинския събор“**, изд. „Изток – Запад“, София, 2023 г. Този труд е обсъден в катедра „Систематическо богословие“ на редовно заседание през месец април 2023 г. Хабилитационният труд е посветен на един много актуален и слабо проучен в нашата богословска литература въпрос, свързан със спора за епиклезата и различията в сакраменталното осмисляне на светата Евхаристия в източната и западната средновековна традиция. Тематиката на хабилитационния труд е изцяло съобразена със спецификата на дисциплината „Сравнително богословие“, която от една страна предлага нови знания за неортодоксалните християнски общности, а от друга откроява доктриналните им специфики и различия от Православната църква. Първата глава на този труд представлява една историческа реконструкция на контекста и аргументите на двете страни във възникналия през XV век спор. Втората глава е фокусирана върху историко-богословския анализ на средновековната сакраментална теология на Запад и възникването на различни понятия, схващания и формулировки, свързани с Евхаристията и осмислянето на реалното присъствие на Тялото Христово в светите дарове. Третата глава на това монографично изследване представлява един много успешен и сполучлив опит за сравнителен анализ на източната и западната светотайнствени парадигми и практики. На страниците на този труд коректно е посочено, че тук не става дума просто за две диаметрално противоположни и различни литургични практики, а за „две богословски и светотайнствени парадигми, отразяващи два типа съзнание за тайнствата“ в православния Изток и римокатолическия Запад, разгледани през призмата на есхатологията.

Другият основен труд, с който гл. ас. д-р. Сава Кокудев участва в конкурса, *„Тайнство и съборност на Църквата. Константинопол и Рим – дебатът от началото на XIII век“*, изд. „Изток – Запад“, София, 2023, публикуван на базата на защитена дисертация, е фокусиран върху полемиката за примата на римския папа от позициите на Константинопол и Рим и представлява един много успешен опит за систематично сравнение на западното и източното еклесиологично разбиране и схващане по повдигнатия въпрос.

Научната продукция на гл. ас. д-р свещ. Сава Кокудев включва и 11 статии в нереферирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни сборници и една, публикувана в издание, реферирано в Web of Science. Кандидатът участва и с три студии, две от които са в издания, реферирани и индексирани в Scopus.

3. Заключителна оценка

Представената от гл. ас. д-р свещ. Сава Кокудев документация е пълна и изрядна съгласно нормативните изисквания на Закона за развитие на академичния състав в РБългария и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, уреждащи процедурата за провеждане на конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ и е в съответствие с Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“. Наукометричните параметри на кандидата като сбор от всички групи и категории надхвърля изискуемия минимум.

Гл. ас. д-р свещ. Сава Кокудев е организирал основния си научен принос около въвеждането на една двукомпонентна интердисциплинарна методология, в която се преплитат догматичен фундамент с културно-исторически контекст. Чисто приложните аспекти на този богословско-културологичен подход са представени в шест пункта, които вярно отразяват научните приноси на кандидата. В представената научна продукция не съм констатирал плагиатство. Нямам съвместни публикации с кандидата.

Като заявявам категоричната си подкрепа, препоръчвам на научното жури да гласува положително и да избере за доцент по професионално направление 2.4. Религия и теология (Сравнително богословие) гл. ас. д-р свещ. Сава Кокудев. Обявявам, че за настоящата процедура ще гласувам с „ДА“.

08.11.2025 г.

София

.....

(проф. д-р Димо Пенков)